

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра общей экологии и методики преподавания биологии

Аннотация к дипломной работе
РАЗМЕРНО–ВОЗРАСТНАЯ СТРУКТУРА И ФЕНЕТИКА
МОЛЛЮСКА DREISSENA POLYMORPHA (PALLAS) В
ЛИТОРАЛИ ОЗЕРА МЯСТРО

Яцыно Юлия Владимировна

Научный руководитель: Жукова Анна Анатольевна

Минск, 2017

РЕФЕРАТ

Дипломная работа состоит из введения, 3 глав, заключения, списка использованных 38 источников.

52с., 7 табл., 21 рис. X источник.

ДРЕЙССЕНА, МОРФОЛОГИЯ, ФЕНЕТИКА, ЛИНЕЙНЫЕ РАЗМЕРЫ, ОЗ. МЯСТРО

Объект исследования: моллюск *Dreissena polymorpha*.

Цель работы: изучение динамики изменения морфологических и фенетических показатели моллюсков *D. polymorpha* в литоральных биотопах оз. Мястро и оценка ее роли в структуре и функционировании водных экосистем.

Методология проведения работы: полевой сбор, учет окраски раковин, взвешивание и измерение размеров моллюсков, статистическая обработка данных.

В ходе исследований учитывались качественные и количественные характеристики в зависимости от условий обитания, характера субстрата, гидродинамических свойств воды, антропогенной нагрузки.

На основании полученных данных были сделаны следующие выводы:

В оз. Мястро доминирует дугообразный светлый тип окраски и идет вытеснение особей с дугообразным темным рисунком раковины.

Пляж оз. Мястро находится в городской черте г. Мядель, является основным местом для купания, дно мелкопесчаное, подвержено волновому и ветровому перемешиванию. Нестабильные условия среды влияют на значительные колебания численности дрейссен и сокращение ее популяции на данном участке сбора.

Станция Гирины является благоприятным местом для расселения дрейссен. Данный участок береговой линии имеет защитное местоположение среди взрослых деревьев и кустарников, водные массы менее подвержены волновому воздействию. Имеется большое количество субстрата для селения дрейссены, практически отсутствуют купающиеся..

Участок побережья, прилегающий к Дендросаду, защищён от ветров и имеет достаточное количество субстрата, однако здесь присутствуют факторы, сдерживающие распространение дрейссены, поэтому средняя плотность популяции остается практически на одном уровне.

Средние морфометрические показатели раковин практически не меняются, преобладает трехлетняя размерно-возрастной группы моллюсков.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца складаецца з уводзін, 3 глаў, заключэння, спіса выкарыстаных 38 крыніц.

52с., 7 табл., 21 мал., X крыніц.

ДРЭЙСЕНА, МАРФАЛОГІЯ, ФЕНЭТЫКА, ЛІНЕЙНЫЯ ПАМЕРЫ, ВОЗ. МЯСТРА

Аб'ект даследавання: малюск *Dreissena polymorpha*.

Мэта працы: вывучэнне дынамікі змянення марфалагічных і фенетычных паказнікаў малюскаў *D. Polymorpha* літаральных біятопах воз. Мястра і ацэнка яе ролі ў структуры і функцыянаванні водных экасістэм.

Метадалогія правядзення працы: палявы збор, улік афарбоўкі ракавін, узважванне і вымярэнне памераў малюскаў, статыстычная апрацоўка дадзеных.

Падчас даследаванняў улічваліся якасныя і колькасныя характарыстыкі ў залежнасці ад умоў пасялення, характару субстрату, гідрадынамічных уласцівасцяў вады, антрапагенавай нагрузкі.

На падставе атрыманых дадзеных былі зроблены наступныя высновы:

У воз. Мястра дамінуе дугаваты светлы тып афарбоўкі і ідзе выцясненне асобін з дугаватым цёмным малюнкам ракавіны.

Пляж воз. Мястра знаходзіцца ў гарадской рысе г. Мядзел, з'яўляецца асноўным месцам для купання, дно дробна-пясчанае, схільна хвалеваму і ветравому перамешванню. Нестабільныя ўмовы асяроддзя ўплываюць на значныя ваганні колькасці дрэйсен і скарачэнне яе папуляцыі на дадзенай пляцоўцы збору.

Станцыя Грыны з'яўляецца спрыяльным месцам для рассялення дрэйсен. Дадзеная пляцоўка берагавой лініі мае ахоўнае месцазнаходжанне сярод сталых дрэў і хмызнякоў, водныя масы менш схільныя хвалеваму ўплыву. Ёсць вялікая колькасць субстрату для паселішча дрэйсены, практычна адсутнічаюць тыя, хто купаецца.

Пляцоўка ўзбярэжжа, што прылягае да Дэндрасаду, абаронены ад вятроў і мае дастатковую колькасць субстрату, аднак тут прысутнічаюць фактары, якія стрымліваюць шыранне дрэйсены, таму сярэдняя шчыльнасць папуляцыі застаецца практычна на адным узроўні.

Сярэднія марфаметрычныя паказнікі ракавін практычна не змяняюцца, пераважае трохгадовая памерна-ўзроставая група малюскаў.

ABSTRACT

The thesis consists of an introduction, 3 chapters, conclusion, a list of sources used. 52p., 7 tables, 21 fig., 38 source.

DREISSEN, MORPHOLOGY, PHENETICS, LINEAR DIMENSIONS, L. MIASTRO

Object of research: mollusk *Dreissena polymorpha*.

Objective: to study the dynamics of changes in morphological and phenetic parameters of *D. polymorpha* mollusks in the littoral biotopes of Lake Baikal. Miastro and assessment of its role in the structure and functioning of aquatic ecosystems.

The methodology of work: Field collection, accounting shell color, weighing and measuring the size of clams, statistical data processing.

During the research, qualitative and quantitative characteristics were taken into account, depending on habitat conditions, the nature of the substrate, the hydrodynamic properties of water, and the anthropogenic load.

Based on the data obtained, the following conclusions were drawn:

In the lake. The arc-shaped light type of coloring dominates, and the individuals are displaced with an arcuate dark pattern of the shell.

The beach of the lake Miastro is located in the city limits of Myadel, is the main place for swimming, the fine-sandy bottom is subject to wave and wind mixing. Unstable environmental conditions affect the significant fluctuations in the number of *Dreissena* and the reduction of its population in this collection area.

The station of Girina is a favorable place for the settlement of the *Dreissen*. This part of the coastline has a protective location among adult trees and shrubs, the water masses are less susceptible to wave action. There is a large amount of substrate for the population of *Dreissena*, almost no bathing.

The section of the coast adjacent to Dendrosad is protected from winds and has a sufficient amount of substrate, however there are factors limiting the spread of *Dreissena*, so the average density of the population remains almost the same.

The average morphometric parameters of the shells practically do not change, the three-year-old size-age group of mollusks predominates.